

ΕΨΑΥΑΪ ΕΣΠΕΡΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗ ΔΥΣΗ

ΤΟΜΟΣ 8 (2008-2012)

ΑΘΗΝΑ 2012

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟ
ΥΠΟΜΟΝΗΚΑΜΕΤΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΠΙΣΤΑΣΤΟΙ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΠΡΩΤΟ ΧΡΟΝΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΠΡΩΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΠΡΩΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΠΡΩΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΠΡΩΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΠΡΩΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΠΡΩΤΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΠΡΩΤΟΝ

ΠΡΩΤΟΝ

ΠΡΩΤΟΝ

ΠΡΩΤΟΝ

ΠΡΩΤΟΝ

ΠΡΩΤΟΝ

ΠΡΩΤΟΝ

ΕΨΑ ΚΑΙ ΕΣΤΕΡΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

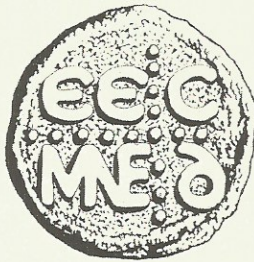
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

ΕΨΑ και ΕΣΠΕΡΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗ ΔΥΣΗ

ΤΟΜΟΣ 8 (2008-2012)

ΑΘΗΝΑ 2012

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

* Θεοφάνους Χρονογραφία. Ἔκδ.: C. de Boor, Theophanis Chronographia I, Lipsiae 1883, σ. 475. 20 καί 27-30.

** Βλ. ΑΙΚ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ, *Βυζαντινή Ἱστορία*, τ. Β'1 (610-867), Ἀθήνα 1984, σ. 150.

*Τούτῳ τῷ ἔτει ... ἔφθασαν ... καὶ οἱ ἀποσταλέν-
τες παρὰ Καρούλου ἀποκρισιάριοι καὶ τοῦ
πάπα Λέοντος πρὸς τὴν εὐσεβεστάτην Εἰρήνην,
αἰτούμενοι ζευχθῆναι αὐτὴν τῷ Καρούλῳ πρὸς
γάμον καὶ ἐνώσαι τὰ ἔφα καὶ τὰ ἐσπέρια.**

Ἡ «Ἐνωση» αὐτὴ τῆς βυζαντινῆς Ἀνατολῆς καὶ
τῆς λατινικῆς Δύσης θὰ εἶχε ἴσως πραγματοποιηθεῖ,
ἂν εἶχε εὐδοθεῖ τό συνοικέσιο τῆς βυζαντινῆς
αὐτοκρατείας Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας καὶ τοῦ
Φράγκου βασιλέως Καρόλου τοῦ Μεγάλου
πού φαίνεται ὅτι προσπάθησαν νὰ ἐπιτύχουν, τό
802, οἱ βασιλικοὶ καὶ παπικοὶ ἀποκρισιάριοι τῆς
Δύσης. Οἱ συνεννοήσεις, ὅμως, μέ τοὺς ἀπεσταλ-
μένους αὐτοὺς ἐπέσπευσαν ἀπλῶς τὴν ἀνατροπὴ
τῆς Εἰρήνης...**

Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία:

Έκδόσεις Γ. Γκέλιμπεσης, Λεωφ. Βίλλας Πενταγώνου 1,
Άγ. Άνάργυροι, τηλ.: 210-8517703, 210-8547723

Κεντρική διάθεση:

Βιβλιοπωλείο Καρδαμίτσα, Ίπποκράτους 8, 106 79 Άθήνα
τηλ.: 210-3615156, ηλ. δ/ση: info@kardamitsa.gr

Orders to:

Institut du Livre A. Kardamitsa, Hippokratous 8, 106 79 Athènes

P E R I E X O M E N A

	Σελ.
<i>Βασίλειος Τσακίρης</i> Τὸ ἔργο τοῦ Μεθοδίου Ἀνθρακίτη καὶ τὰ πολιτικοεκκλησιαστικὰ σχέδια τοῦ Μελετίου Τυπάλδου	11
The Works of Methodios Anthrakites and the Church Politics of Meletios Typaldos	26
<i>Δημήτριος Κ. Γιαννακόπουλος</i> Αριστοτελική παιδεία και Πολιτική στη μεσαιωνική Δύση (13ος-14ος αιώνας). Ο <i>Defensor Pacis</i> του Μαρσίλιου από την Πάδουα	27
Aristotelian Doctrine and Politics in Medieval West. The <i>Defensor Pacis</i> of Marsiglio of Padua	46
<i>Theocharis Alexopoulos</i> Using Ancient Military Handbooks to Fight Medieval Battles: Two Stratagems used by Alexios I Komnenos against the Normans and the Pechenegs	47
Η χρήση αρχαίων εγχειριδίων στρατηγικής σε μεσαιωνικές μάχες: Δύο τεχνάσματα του Αλεξίου Κομνηνού εναντίον Νορμανδών και Πετσενέγκων	70
<i>Μαρία Ντούρου-Ηλιοπούλου</i> Η Αθήνα την περίοδο των Φράγκων (1204-1311)	73
The Burgundian Duchy of Athens (1204-1311)	83
<i>Νίκος Κουρέας</i> Δυτικοί και τούρκοι πειρατές στην Κύπρο και τον ευρύτερο μεσογειακό χώρο επί Φραγκοκρατίας	85
Western and Turkish Pirates in Cyprus and the Mediterranean during the Period of Frankish Rule	112

Efi Ragia

- The Geography of the Provincial Administration of the Byzantine Empire (ca. 600-1200): I.3. Apothekai of Africa and Sicily, Final Notes and Conclusions 113
- Η γεωγραφία της επαρχιακής διοίκησης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (περ. 600-1200): I.3. Οι αποθήκες της Αφρικής και της Σικελίας, τελικές παρατηρήσεις και συμπεράσματα 143

Φωτεινή Καρλάφτη-Μουρατίδη

- Το επάγγελμα του συμβολαιογράφου στην Κέρκυρα επί Βενετοκρατίας... 145
- The Profession of the Notary in Venetian-dominated Corfu 205

Ιωάννα Σηλιοπούλου - Αθανάσιος Κωτσάκης

- Οι πύργοι και οι οχυρωμένες κατοικίες των νησιών του Αιγαίου και της Πελοποννήσου (14ος-19ος αι.). Μία ιστορικο-πολιτισμική προσέγγιση με έμφαση στην περίπτωση της Νάξου 207
- Wohntürme und Turmhäuser auf den Aegaeischen Inseln und der Peloponnes (14.-19. Jh.). Eine kulturhistorische Annäherung mit dem Schwerpunkt des Falls von Naxos 303

Ναυσικά Βασιλοπούλου

- Οὐ γὰρ δὴ μετρίωτεροι τῶν Ἑσπερίων ἐχθρῶν οἱ παρὰ τῆς Ἀνατολῆς ὀρμώμενοι Τοῦρκοι: Ο Θεόδωρος Α΄ Παλαιολόγος και η Πελοπόννησος στα τέλη του 14ου αιώνα 325
- Οὐ γὰρ δὴ μετρίωτεροι τῶν Ἑσπερίων ἐχθρῶν οἱ παρὰ τῆς Ἀνατολῆς ὀρμώμενοι Τοῦρκοι: Theodore I Palaeologus and the Peloponnese in the Late Fourteenth Century 352

Αγγελική Παπαγεωργίου

- Βυζάντιο και Σέρβοι: Το ζήτημα των εκστρατειών του Ιωάννη Β΄ Κομνηνού εναντίον των Σέρβων 353
- Byzantium and the Serbs: The Question of John II Komnenos' Campaigns against the Serbs 367

Markus A. Denzel

- Integration - Disintegration - Reintegration. Greece and the International System of Cashless Payment from the Middle Ages to 1914 369
- Ενσωμάτωση - Διάλυση - Επανένταξη. Η Ελλάδα και το διεθνές σύστημα πληρωμών χωρίς μετρητά από τον Μεσαίωνα έως το 1914 390

Χρυσάνθη Σακελλάκου

Η εικόνα *Μη μου ἄπτου* από την Αγία Κυριακή Χώρας Μυκόνου 391

The “Noli Me Tangere” Icon from Aghia Kyriaki Khoras, Mykonos 401

Παρουσίαση Νέων Βιβλίων 409

† Σπύρος Ν. Ασωνίτης (1947-2012) 435

† Αικατερίνη Χριστοφιλοπούλου (1917-2012) 439